

TURKU TEISMAS NUTEISĖ MIRTI 35 KURDUS

IRAKAS NELEIDŽIA IRANUI UŽVERSTI IRANO VERSMIŲ

IRAKIEČIAI APSAUDĖ PATYRUSIUS EKSPERTUS,
NOREJUSIUS Uždaryti PRAKIRSTAS VERSMES

TEHERANAS, Iranas. — Irako kariai praeitą antradienį Persijos įlankoje apsaugė prakirstas Irano naftos versmes ir užmušė kelis patyrusius inžinierius, kurie bandė uždaryti pralaužtas versmes.

Mula Chomeini prašė Iraką neliesti pralaužtų naftos versmių, kai prie jų dirba patyrę inžinieriai, bet Irako kariuomenės vadovybė nekreipė dėmesio į Chomeinio pagedavimą, — pareiškė Irano prezidentas H. Ali Chamenei.

Nuo kovo mėnesio, kiekvieną dieną pramuštos Irano versmės išverčia į Persijos įlankos vandenį tūkstančius naftos statinių. Irano inžinieriai bandė užveržti versmes, bet Irako kariuomenės vadovybė neleido to darbo sėkmingai užbaigti.

Irakas apsaugo versmes

MANAMA, Bahreinas. — Irako karo laivai antradienį priplaukė prie pralaužtų Irano naftos versmių. Žuvo keli Irano inžinieriai, turėję patirties šioje srityje. Iranas jau seniai turi savų specialistų naftos srityje. Iraniečiams nafta jau seniai buvo didelis pajamų šaltinis.

Iraniečių naftos versmės negilios. Jos vandenį, bet negiliam dugne. Irakiečiams pavyko bombardavimais jas prakirsti. Inžinieriams labai sunku jas užtaisyti, ypač tuo laiku, kada Irakas nenutraukia puolimų. Ši kartą nauji žmonės turės pradėti visą darbą iš naujo. Irako prezidentas prieš kelis mėnesius buvo pasiūlęs nutraukti karą ir eiti prie derybų. Tada Chomeini priešinosi bet kokioms paliauboms, o dabar, kai mula Chomeini kalba apie karinių veiksmų nutraukimą, Irako prezidentas apie tokį pasiūlymą nenori nė girdėti.

— Saudi Arabija oficialiai antradienį patarė Sirijai pripažinti Libano-Izraelio susitarimą ir atšaukti savo kariuomenę iš Libano.

— Masud susitarė su rusais, bet ne su B. Karmalio valdžia.

— Pravda paminėjo apie K. Černenkos išleistą knygą.

— Izraelis paliko Libanui išspręsti falangistų ir druzų kovų klausimą.

SOLZENICYNŲ FONDAS VEIKĖ MASKVOJE

MASKVA, Rusija. — Iki šio meto Leningrade ilgus metus veikė Solženicyno Fondas, vadovaujamas 32 metų V. Repino. Būdavo laikotarpis, kai jis gaudavo iš užsienio stambias dolerių sumas ir naudodavo jas disidentams padėti.

Bet šiomis dienomis jis sustabdė visą šio fondo veiklą. Repinas buvo suimtas, atiduotas teismui ir nuteistas. "Tass", aprašydama teismo eigą, tvirtina, kad Repinas atsisakė turėti ką nors bendro su įvairaus plauko disidentais. Ateityje jis neturės jokių reikalų su jais.

Susidaro įspūdis, kad Repinas ne tik gautais pinigais padėdavo disidentams, bet jis taip pat bandydavo pasiūsti į užsienį įvairias informacijas. Jis teismui pripažino, jog tai būta tikro nusikaltimo. Užsienim buvo siunčiamos pavojingos žinios.

ANGLIJOS SOCIALDEMOKRATAI SUSIRŪPĖ

LONDONAS. — Anglijos socialdemokratai, vadovaujami advokato Roy Jenkins, labai susirūpinę savo politinės veiklos ateitimi.

Adv. Jenkins manė, kad jam pavyks, susidėjus su likusiais Anglijos liberalais, sudaryti parlamentinę rimtą jėgą, bet praeitą savaitę tos viltys pradėjo blaskytis.

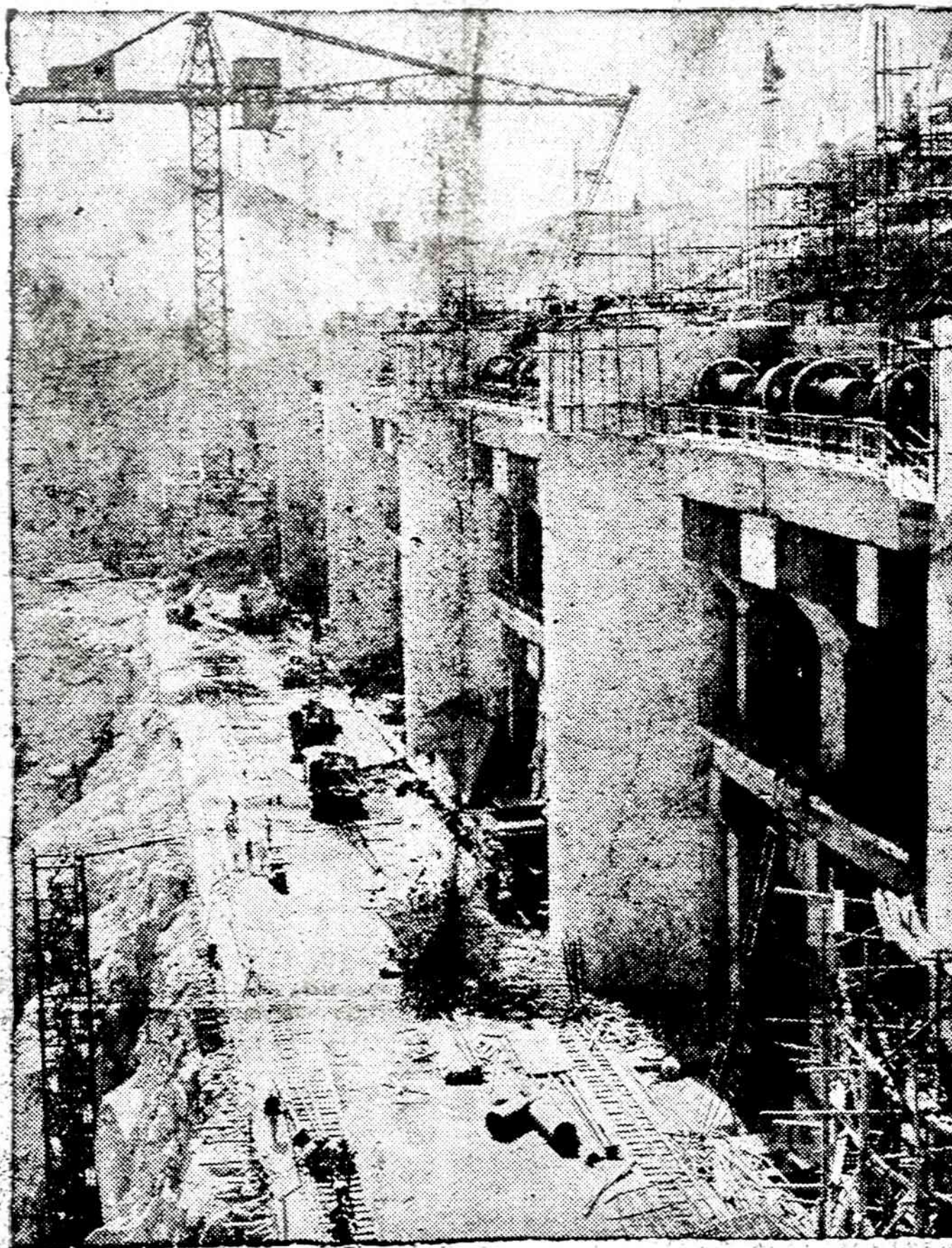
Premjerė Thatcher turi gerai suorganizuoti rinkiminę kampaniją. Prieš ją gali sudaryti frontą tikrai darbiečiai. Darbiečių pirmininkas A. Foot yra geras kalbėtojas. Jam socialdemokratai nebereikalingi. Jam reikia prieš juos vesti jokios kovos, nes jie yra priversti balsuoti už darbiečius.

— Nustatyta, kad paskutinį mėnesį produktų kainos aukščiausią pakilo devynių mėnesių laikotarpyje.

— Maskvos radijas nepajėgia išaiškinti, kodėl Afganistane vyksta kovos su vietos gyventojais.

Turkijos prezidentas Kenan Evren turės patvirtinti turkų karo teismą kurdų byloje.

Egipto vandenynse sudužo 600 keleivių laivas ryklių vandenynse. Virš 100 keleivių neteko gyvybės. Egiptiečiai veža reikalingą pagalbą į pavojaus vietą, kad išgelbėtų likusius keleivius.

PARYŽIUJE SMARKIAI SUMUŠTAS ŽAIDĖJAS VITAS GERULAITIS

IS ŠESTOS VIETOS PARYŽIUJE GERULAITIS
NUKELTAS Į DEVINTĄJĄ VIETĄ

PARYŽIUS, Prancūzija. — Vitas Gerulaitis, žinomas tenisininkas, Paryžiuje norėjo pataisyti savo poziciją teniso žaidėjų tarpe, bet, kaip jis sakė, jam pasitaikė bloga diena.

Jis skundėsi, kad ir sviediniai buvo labai jautrūs. Amerikos sviediniai jo klausydavo, eidavo ten, kur jis norėdavo, o Paryžiaus sviediniai labai šokinėja, neklauso kirtėjo.

Gerulaitis sukrito pirmą lošimą su jaunu švedu žaidėju Hans Simonson. Pirmas žaidimas švedo naudai buvo 6-4, 6-4, 2-6, 6-1. Vietoj pakilti, Gerulaitis Paryžiuje iš 6-tos vietos nusmuko į devintąją.

Gerulaičiui kenkė vertintojo prancūzų kalba. Paprastai, vertintojai kalbėdavo anglų kalba, o Paryžiuje jie kalbėjo tik prancūziškai. Gerulaičiui kalba kenkė, nes jos nesuprato.

Bijojo išmūšti iš aikštės sviedinį

— Jei sviedinį būčiau smarkiau užkirtęs, tai būčiau jį išmušęs iš žaidinių aikštės, — klausytojams pareiškė Gerulaitis. — Sviedinys buvo labai jautrus, lėkė nesuvaldomas.

Labai gerai pasirodė Martina Navratilova. Ji tikėjosi pataisyti savo poziciją Paryžiuje, nes Amerikoje ji gavo smūgį.

Navratilova žaidė su Mary

ARAFATAS KALTINA LIBIJOS CHADAFI

DAMASKAS, Sirija. — Jasir Arafatas, pabuvęs Libane ir pasitaręs su Libano esančiais palestiniečių vadais, pareiškė, kad Libijos valdovas Chadafi yra didžiausias palestiniečių priešinys.

Arafatas jau anksčiau pastebėjo, kad keli palestiniečių vadai kreipia ypatingą dėmesį į Libijos valdovo Chadafi politiką. Dabar jis aiškiau nustatė, kad keli karininkai palaiko ryšius su Chadafi politikos šalininkais. Palestiniečių pulkininkas Abu Musa iš Sirijos buvo nuvykęs į Libiją ir tarėsi su Chadafio žmonėmis. Palestiniečiai patyrė, kad Chadafi davęs vienam pulkininkui 6 milijonus dolerių Libijos šalininkams organizuoti.

Chadafi buvo pradžios duoti palestiniečiams 27 milijonus dolerių gyventi Sirijoje, bet pradžios sumos nepristatė.

— Černenka turėjo plaučių uždegimą, todėl du mėnesius niekur nesirodė, bet 71 metų komunistas šiomis dienomis grįžo į savo ofisą Kremliuje.

— Izraelio parlamentas, 59 balsais prieš 53, atmetė nepasitikėjimo pareiškimą. Kraštą valdo Menachem Beginas.

— Afganistano kovotojų vadovas Masud Pansir slėnyje susitarė dėl paliubų su Sovietų kariuomenės vadais.

pakenks miesto administracijai.

DIJANBAKIR MIESTE BUVO TEISIAMI 572 MAISTININKAI

331 KURDAS GAVO MAŽESNES BAUSMES, 178 TEISIAMI BUVO IŠTEISINTI IR PALEISTI

DIJANBAKIR, Turkija. — Turkų karo teismas, išsiskiręs iš nesirūpinančių vienu kurdų laisvės svarstęs bylą 572 kurdų, pasiryžusių sukilti prieš dabartinę turkų vyriausybę ir įkurti laisvą ir nepriklausomą Kurdistaną, baigė aptarimą ir paskelbė sprendimą:

1. 35 kurdų vadai, agitavę ir kurdę kurdus sukilti prieš dabartinę turkų vyriausybę, nubauti mirti. Vyrauja įsitikinimas, kad visi nuteistieji bus pakarti ar sušaudyti viešoje vietoje. Turkai duoda didelės laisvės kurdams, bet jie netoleruoja maisto prieš turkų vyriausybę.

2. 28 kurdų vadai, agitavę ir kvietę kurdus sukilti prieš dabartinę turkų vyriausybę nepriklausomam Kurdistanui įsteigti, nuteisti kalėti iki mirties.

Galimas daiktas, kad pradžios dešimtmėčiui, turkų vyriausybė sumažins keliais metais paskirtas bausmes, bet tuo laiku neteikia jiems neduoda jokios vilties. Turkai davė didelę laisvę kurdams, bet tai nereiškia, kad jie galėtų pradėti ruošti perversmą prieš demokratine turkų vyriausybę.

3. 331 kurdas gavo įvairias mažesnes bausmes. Vieni, padėjusieji vadams organizuoti perversmą, gavo po 36 metų kalėjimo, o kitiems teismas paskyrė mažesnes bausmes. Kelio liko jų gavo po 3 metus. Tai buvo pačios mažiausios bausmės. Kas atsidėjo 3 metus iki teismo, tas išėjo laisvėn, pradžios kurdams niekad nesukilti prieš turkus, kurie kurdams visą laiką duoda didžiausią laisvę. Jie leido kurdams būti Sirijoje ir grįžti namo, be jokių apklausinėjimų.

4. 178 kurdai buvo visai išteisinti. Šie kurdai teismo sprendimu negirdėjo. Negirdėjo ir tie, kurie gavo po 3 metus ir pabuvo tą laikotarpį kalėjime prieš teismą.

Sprendimo klausė mirties bausmę gavusieji, nuteistieji kalėti iki mirties ir didesnės bausmės gavusieji. Visi kiti jau iš anksto buvo atskirti, į posėdžius jie nebuvo vedami ir pradėti leisti laisvėn anksčiau.

Turkai teisė kiekvieną, ku nesirūpinančių vienu kurdų laisvės klausimais, bet buvo tik susi-vėjęs galimybėm tapti nepriklausomais. Kurdų dauguma žino kad ir prie kurdų vyriausybės neturės daugiau laisvės, gu turi patys turkai. Turkijai turi progos gerinti kurdų gerbūvį. Turkai nori, kad kurdai šią mintį suprastų ir naujai turimomis laisvėmis.

WASHINGTON TARIASI, BET NESUSITARIA

CHICAGO, Ill. — Meras H. old Washington trečiadienį rejo tartis ir susitarti su 29 dermanais, bet nesusitarė.

Reikalas ejo apie 147 milijonus dolerių, kurie turėjo Chicago apylinkėms gerinti.

Meras Washingtonas pasibė savo planą \$147 milijonus gauti ir nurodė, kuriems tams tie pinigai bus naudojami. Bet tą projektą jis vienas statė, visai nepasitaręs su nuotoju Martin M. Murphy Pastaras, pamatęs, kad projektas paruoštas be jo žinios, rodė mero Washingtono pilyšius, pasakė, kad planas bus patvirtintas ir pats Murphy atsisakė.

Klausimo Washingtonas ne lėjo pravesi, nes tarp mirtarybos narių nėra reikalingų vienybės. Washingtonas ir nuėjo tartis su tarybos pirmininku Edward Vrdolyaku, bet kartą ir su juo nesusitarė.

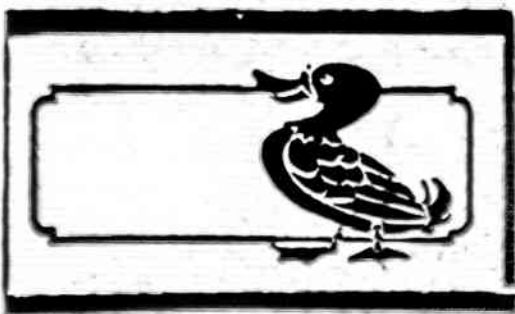
Paryžius policija varlėjo jėgą ir vandens vamzdžius dentams suvaldyti miesto centre. Studentai ir profesoriai testavo prieš įstatymo projekto mokslo įstaigoms pertvarkyti.

Bolivijos vyriausybė įsui mit buvusį krašto prezidentą Luis Garcia Mesa ir 30 buvusių valstybės vadovų. Turės kintis apie ekonominius n kallimus.

Trečiadienį aukso un kainavo \$142.

Turkų karo teismas nuteisė 35 kurdus sušaudyti už bandymą atskirti šiaurės rytinę Turkijos dalį ir prijungti prie planuojamo laisvo Kurdistaną.

KALENDRELIS

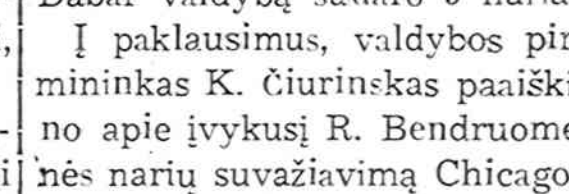
Gegužės 26: Pilypas Ner., Algimantas, Saulytė, Gražė, Vikas Augmantas, Saldė.

Saulė teka 5:22, leidžiasi 8:14.

Oras vėjnuotas, vėsus.

(Atkelta iš antro puslapio)

Iš gauto pelno valdyba pasiskirstė ir patiekė susirinkimu

• Pirmasis elektrinis skustuvas padavimui buvo pagamintas 1931 metais.

Žemaičių vyskupijoje buvo 20 parapijų, kurių klebonai valdė daugiau kaip po 40 valakų (211 akru) žemės. Tarpe jų buvo

— Brangusits, norėčiau prasi-
tarti tau vieną paslaptį... netru-
kūs būsimе jau... trise...
— Brangiausiajoi... saulele... ar
iš tikrųjų?
— Taip. Mano mamytė ką tik
išsiskyrė su tetušiu ir atvažiuos
pas mus gyventi.

— Brangusits, norėčiau prasi-
tarti tau vieną paslaptį... netru-
kus būsime jau... trise...
— Brangiausioji... saulele... ar
iš tikrųjų?
— Taip. Mano mamytė ką tik
išsiskyrė su tetušiu ir atvažiuos
pas mus gyventi.

Jis ir ji galų gale pasilieka dviejuose. Kai jai pavyksta išsivaduoti iš jo glebio, ji sako: "Jei aš tikrai esu pirmoji mergaitė, kuria tu bučiuoji, kaip gi tau yra, kad tu taip puikiai bučiuoji?"

— Bet jeigu aš esu pirmas vy-
ras, kuris tavę bučiuoja, kaip gi
tu žinai, kad aš tavę bučiuoju
puikiai?

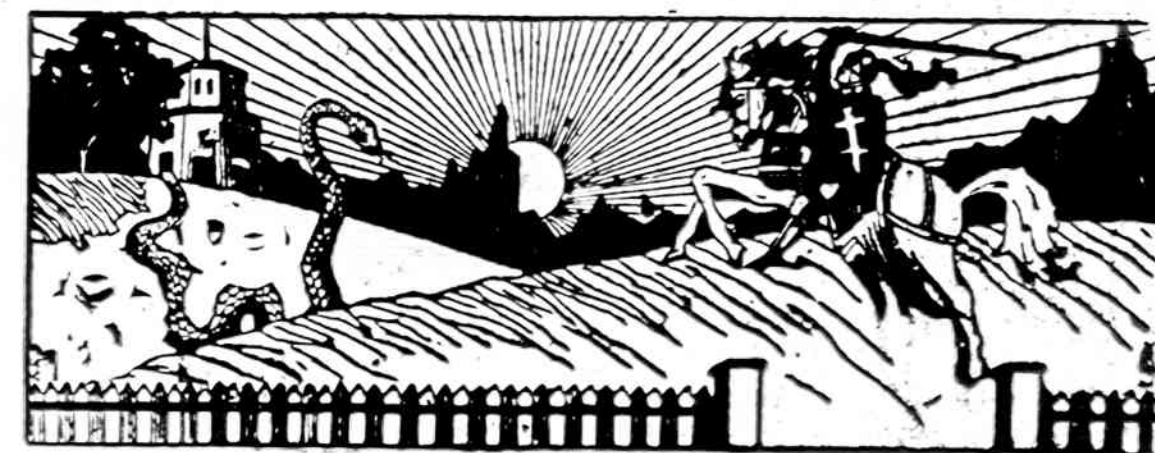
Bankierius: Jūs esate aktori-
rius, eh? Bet aš nebuvau teatre
per dešimti metus”.

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 562-2210

Knygos parduotas Naujienose, 1794 So. Halsted St., Chicago
\$ 0.40 [tikslas] papil. pridėj[us] laisvę pernešimo Maldoms

V. VĀLANTINAS

Tel. 476-2206

Kaina 25. Kletti virveliai. Pajūtas 12

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6160

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

metams \$40.00
pusė metų \$22.00
tris mėnesiai \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusė metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusė metų \$26.00

Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

P pinigų reikia giusti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nubausti mirusieji

Prie šiomis dienomis paskelbtų įvairiausių gandy, paskelbtas tvirtinimas, kad nubausti trys JAV Lietuvių Bendruomenės veikėjai. Niekas nėsako, kuo jie nusikalto, niekur teismo nepasakyta, kad jie būtų sulaužę kokį įstatymą, kad jie būtų pasisavinę svetimus pinigus, būtų ką nors įžeidžiančiu žodžiu nuskriaudę. To nėra. Jie teisme net nesiaiškino. Kaip mirusieji gali aiškintis?

Bet, Drauge JAV LB Informacijos paskelbta žinia sako, kad nubausti Jonas Vaiciūnas, buvęs Marquette Parko JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas; nubaustas Kostas Januška, buvęs tos pačios Bendruomenės sekretorius, ir nubaustas širdininkas K. Akelis. Jo širdis tokia silpna, kad bet koks didesnis susijaudinimas gali jį nuvaryti į kapus daug anksčiau, negu reikėtų. Jeigu jis galėtų ramiai, be jokių susijaudinimų, gyventi, tai jo širdis gal kiek sustiprėtų ir tada galėtų būti naudingas ir šioje byloje.

Jonas Vaiciūnas, kaip žinome, buvo JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Jis sušaukė tą nelemtąjį susirinkimą, kuriame buvo sukelti ginčai dėl Bendruomenės vadovybės. Susirinkusieji kėlė triukšmą ir neleido Vaiciūnui tvarkingai pirmininkauti. Jeigu Jonas Vaiciūnas, Marquette Parko JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, plaktuku būtų stuktėjęs į stalą ir pranešęs visiems, kad susirinkimas uždarytas, tai tuo reikalus būtų ir pasibaigęs. Jis galėjo pasakyti, kad į susirinkimą atėjo triukšmadariai. Valdyba galėjo patikrinti, ar tie triukšmaujantieji yra Marquette Parko Liet. Bendruomenės nariai, ar jie yra užmokėję nario mokesčių ir ar jie turi teisę susirinkime ardyti tvarką.

Bet Vaiciūnas padarė klaidą. Vietoj uždarys susirinkimą, jis keliais atvejais bandė atstatyti tvarką ir tęsti priimtą susirinkimo dienotvarkę. To neatsiekęs, jis užpyko, viską metė ir išėjo iš salės. Išėdamas jis pasakė, kad eina į kitą susirinkimą, kur bus sutvarkytas visas Bendruomenės reikalas. Triukšmadariai nebus įleisti, jie negalės ardyti tvarkos.

Jonas Jukabonis

Vaiciūnas, Marquette Parko JAV LB pirmininkas, išėjo, bet kiti iš susirinkimo neišėjo. Jie išsirinko kitą pirmininką ir tęsė susirinkimą. Tas susirinkimas išsirinko kitus Marquette Parko JAV LB pareigūnus.

Sekančios dienos rytą Jonas Vaiciūnas nuėjo į Chicago Savings & Loan Association, kad galėtų išimti pinigų salės išlaidoms apmokėti. Suma buvo nedidelė, bet reikėjo ją sumokėti. Vaiciūnas nustebo, kai patyrė, kad jo vadovaujamos Marquette Parko JAV Lietuvių Bendruomenės pinigų jau nebėra. Pasirodė, kad tuometinė Chicago Savings bendrovė pinigų jau buvo išmokėjusi kitiems. Pas Chicago Savings tuometinį pirmininką atėjo viena jos pažįstama ir pasakė, kad susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba, o buvusios valdybos pinigai jau buvo išmokėti kitiems.

Jonas Pakelis, Chicago's taupymo ir skolnimo bendrovės pirmininkas, niekad vienos organizacijos pinigų kitai nebūtų davęs. Turi būti tvarka, turi būti protokolų ištraukos, patvirtintos pas notarą, bet ne vienas negalima atiduoti svetimų pinigų visai kitai organizacijai, pagal vienos pažįstamos pasakymą kitai pažįstamai.

Jonas Vaiciūnas pinigus taupė, kiekvieną dolerį nešė į Chicago's taupymo bendrovės sąskaitą, jis turėjo kiekvieno įnašo pažymėjimą toje knygutėje, bet neturėjo pinigų. Kita grupė triukšmadarių, neįdėjusių į taupymo sąskaitą nė ceno, turėjo pinigų ir naują knygutę.

Taupymo bendrovės vadovybė žinojo, kad šitaip reikalai neina. Negalima vienai sumai padaryti dviejų taupymo knygučių. Reikalai iškilo viešumon. Bendrovės vadovybė pasakė, kad buvo padaryta klaida. Šitoks svetimų pinigų administravimas bendrovei naudos nenešė. Taupytojai nori saugumo. Kai padeda savo santaupas, tai nori, kad tos santaupos būtų saugios. Jie negali sutikti, kad jų santaupas pasiglemžti kitai, kurie tiksliai ir tykoja, kaip kitų sudėtas santaupas pasiglemžti.

Šitas reikalas tiek pakenkė taupymo bendrovei, kad ji nutarėsi kreiptis į teismą. Ji jau buvo pasirašiusi išmokėti vieniems ir kitiems, kad tiksliai nustotų šnekos apie nevykusį svetimų pinigų administravimą. Bet toks pareiškimas taip pat nenaudingas. Negalima svetimų pinigų taip lengvai švaistyti.

John Pakeliu lietuviai pasitikėjo. Jie žinojo, kad jis

LIETUVIŠKOS RYGOS BAZNYČIOS

Dr. Jonas Balys mėgsta rašinėti. At Naujienuose skaitau šio los dienos, kai pasiekiau Ameriką. Tai jau praėjo didelis metų skaičius. As čia atvažiavau 1916 metais.

Paskutinį metų jis parašo ir Naujienuose. Kartais jį gerokai paprašo, bet jis turi laiko, atsikerta ir vėl naują dalyką išgalvoja. Ne visuomet jis pataršo. Gana dažnai jis užrašo, ką jam kito pasakoją. Iš tų gerai, jei jis patikrintų, tada man nebūtų reikėję šio skyrelio rašyti.

Jis susitardė kažkokį, Igaia Cibuski, emantį 74-uosius metus. Tas Cibuskis jam pasigyrė, kad jis buvo Rygoje ir patyrė, kad ten buvo eiro kareivis, kuris buvo susidėjęs su rusais fašistais, vėliau tas kareivis perėjo pas švedus, Rygoje nušovė švedų kareivienę. Žinoma, turėjo žinoti ir kareivis. Karalienės sargai jį nušovė. Kareivis žinojęs, kas jis turės mirti. Jis paprašė karaliaus, kad jis turėtų gauti kokį atlyginimą iš Petro Didžiojo, kuris buvo pasirašęs Rygą atsiimti iš švedų. Karalius tam kareiviniui pasiūlė didelę sumą pinigų, bet kareivis atsisakė. Jis bus miręs, tai pinigai jo jau nebesidėys. Petras Didysis jam pasakė, kad jis duos ar darys, ką kareivis prašys.

Kut švedų karalaitė žustai pastatė jai gražų paminklą, o kur man'o galva kris, tai pastatys cerkvę. Karalius, esą, taip ir padarė. Cibuskis dr. J. Balys pasakoją, o Balys tai užrašė ir pataršo kaip teisybę. Cibuskis niekūs Balysui pripasakojo, o Balys, tų niekų nepatikrinęs, patalėjo kaip rimtą dalyką. Cibuskis buvo 74 metų, o as arčiau prie 90 metų. Cibuskis gimė kažkokiam Lietuvos kaimui, o as su savo tėvais gyvenau Rygoje. As girdėjau apie tą dr. Balio užrašytą pasakojimą. As galit daugiau pasakyti. As buvau toje cerkveje, aš ne kurtą Cibuskis pasakojo. Vyresnis mano brolis Juozas Jokubonis toje "cerkveje" prie komunijos priėjo. Jis komuniją priėmė ne cerkveje, bet lietuviškoje bažnyčioje. Tas kareivis, kuris nušovė karalaitę, buvo lietuvis. Jis paprasė carą, kad pastatytų tie cerkvę, bet katalikų bažnyčią. Carui ne labai paliko statyti katalikų bažnyčią, bet caras pastatė. Petras Didysis tuo ir buvo dėkui, kad jis pildydavo duotą žodį. Kareiviai jo klausydavo, nes žinojo, kad jo žodis bus šventas.

Mes išvažiavome iš Rygos 1899 metais. Mano brolis Juozas galėjo būti 11-os ar 12-os metų. Atėjus laikui eiti prie komunijos, mes visi iš B'ono nuėjome tiesiai į lietuvių katalikų bažnyčią. Ejomė pėsti. Ta bažnyčia buvo netoli, kitoje Dauguvos pusėje. Ejo mano tėvas, motina, brolis Juozas ir as. As buvau pats jauniausias. Mano tėvas buvo katalikas, o motina — reformata. Kubučiuse buvo nraisyta senųjų. Tėvas, su motina gražiai sugyveno. Skirtingi tikėjimai jė mellei nekenkė. Kubučiuse ir apie B'oną rašė, kad gimusieji berniukai turės būti katalikai, o mergaitės turės būti reformatos. Taip ir buvo.

Mano brolis ir as buvome pakrikštyti katalikai, nes tėvas buvo katalikas. Mano dvi seserys buvo reformatos, nes motina buvo reformata. Mano motina, būdama reformata, parbėse mano broį prie komunijos. Ji žinojo reformatus ir katalikus, potėrius mintinai. Ji turėjo ge-

taip nebūtų pasielgęs. Tuo tarpu naujai atėjusieji administratoriai kitaip galvojo. Bet gyvenimas juos nubaudė. Šiandien Chicago Savings bendrovės jau nebėra. John Pakel išaugino ir pastatė didelę bendrovę, o naujieji administratoriai prarado net ir bendrovės vardą.

Mirusieji, kaip matote, nubausti ne už padarytus nusizengimus įstatymams, bet už neatvykimą į teismo posėdį. Mūsų manymu, dalis nelaimės buvo ta, kad buvo paskirtas žmogus sekti bylos eigą, kuris angliskai nesuprato. Jis ejo į posėdžius, pranešinėjo apie teismo eigą, bet jis teisme vartojamų terminų nesuprato ir pranešinėjo, kaip jam atrodė, bet ne kaip tikrovėje buvo. Jis nesuprato teisėjo žodžių ir į posėdžius net pasiklausyti nenuėjo.

Mums vis dėlto atrodo, kad Amerikos teismai ir teisingumu reikia pasitikėti. Turime labai gerus, kietus ir drąsius teisėjus. Jeigu žemesnis teismas ir padaro klaidą, tai aukštesnis teismas randa laiko bylos eigą išklausti ir teisėtą sprendimą paskelbti. Mirusieji nuteisti, bet pinigams iškolektuoti reikės naują bylą užvesti.

melyje, o as su savo tėvais gyvenau Rygoje. As girdėjau apie tą dr. Balio užrašytą pasakojimą. As galit daugiau pasakyti. As buvau toje cerkveje, aš ne kurtą Cibuskis pasakojo. Vyresnis mano brolis Juozas Jokubonis toje "cerkveje" prie komunijos priėjo. Jis komuniją priėmė ne cerkveje, bet lietuviškoje bažnyčioje. Tas kareivis, kuris nušovė karalaitę, buvo lietuvis. Jis paprasė carą, kad pastatytų tie cerkvę, bet katalikų bažnyčią. Carui ne labai paliko statyti katalikų bažnyčią, bet caras pastatė. Petras Didysis tuo ir buvo dėkui, kad jis pildydavo duotą žodį. Kareiviai jo klausydavo, nes žinojo, kad jo žodis bus šventas.

Mes išvažiavome iš Rygos 1899 metais. Mano brolis Juozas galėjo būti 11-os ar 12-os metų. Atėjus laikui eiti prie komunijos, mes visi iš B'ono nuėjome tiesiai į lietuvių katalikų bažnyčią. Ejomė pėsti. Ta bažnyčia buvo netoli, kitoje Dauguvos pusėje. Ejo mano tėvas, motina, brolis Juozas ir as. As buvau pats jauniausias. Mano tėvas buvo katalikas, o motina — reformata. Kubučiuse buvo nraisyta senųjų. Tėvas, su motina gražiai sugyveno. Skirtingi tikėjimai jė mellei nekenkė. Kubučiuse ir apie B'oną rašė, kad gimusieji berniukai turės būti katalikai, o mergaitės turės būti reformatos. Taip ir buvo.

Mano brolis ir as buvome pakrikštyti katalikai, nes tėvas buvo katalikas. Mano dvi seserys buvo reformatos, nes motina buvo reformata. Mano motina, būdama reformata, parbėse mano broį prie komunijos. Ji žinojo reformatus ir katalikus, potėrius mintinai. Ji turėjo ge-

taip nebūtų pasielgęs. Tuo tarpu naujai atėjusieji administratoriai kitaip galvojo. Bet gyvenimas juos nubaudė. Šiandien Chicago Savings bendrovės jau nebėra. John Pakel išaugino ir pastatė didelę bendrovę, o naujieji administratoriai prarado net ir bendrovės vardą.

Mirusieji, kaip matote, nubausti ne už padarytus nusizengimus įstatymams, bet už neatvykimą į teismo posėdį. Mūsų manymu, dalis nelaimės buvo ta, kad buvo paskirtas žmogus sekti bylos eigą, kuris angliskai nesuprato. Jis ejo į posėdžius, pranešinėjo apie teismo eigą, bet jis teisme vartojamų terminų nesuprato ir pranešinėjo, kaip jam atrodė, bet ne kaip tikrovėje buvo. Jis nesuprato teisėjo žodžių ir į posėdžius net pasiklausyti nenuėjo.

Mums vis dėlto atrodo, kad Amerikos teismai ir teisingumu reikia pasitikėti. Turime labai gerus, kietus ir drąsius teisėjus. Jeigu žemesnis teismas ir padaro klaidą, tai aukštesnis teismas randa laiko bylos eigą išklausti ir teisėtą sprendimą paskelbti. Mirusieji nuteisti, bet pinigams iškolektuoti reikės naują bylą užvesti.

atmintį. Jeigu Juozas padarydavo klaidą bepoteriaudamas, tai motina jį pataisydavo. Ji mane vedė, kad as malyčiau, kaip brolis eis prie komunijos. Be to, jai rūpėjo ir mane prižiūrėti. Ji žinojo, kad as galiu kurt nors pasprukti. Tėvui šitie dalykai nerūpėjo. Jis rūpinosi duona uždirbti, bet motinai rūpėjo vaikai. Be to, ji taip pat dirbo verpykloje. Verpė medvilnę.

Mes priėjome prie bažnyčios iš užpakalinės pusės. Turėjome praeiti pro soną, kad pasiektume priesaikines bažnyčios duris ir įeitume į vidų. Bėeinant pro šalį, pamaciau aikštelės viduryje je didelę stovylę. Tai buvo marmurinė moteris, stovinti ant kairės kojos. Dešinę koją, atsimenau, ji buvo truputį paklusi. Kairę rankoj ji laikė vaikną. Ranka truputį pakelta, ant jos rankos kabėjo gražus vainikas, metafinis. Tuo tarpu dešinioji ranka buvo iškielta į dangų. Ji laikė ripką, nukreiptą į šiaurę.

Bažnyčios vidus, atsimenu, buvo panašus į katalikų bažnyčios vidų. Buvo lakas, vedas prie didžiojo altoriaus, šonauose buvo du mažesni altoriai. Buvo vargonai, klaupkos; spavednyčiai. Buvo kunigas. Brolis nuėjo išpažinties, o mes turėjome melsis.

Matį pradžioje buvo įdomu, bet paskui pasidarė nuobodu. Man rūpėjo išbėgti iš bažnyčios ir pasisūrėti iš arčiau, kaip ta karalaitė atrodė. Pasiėnikau tinkamą momentą ir išsprukau iš bažnyčios. Tuojau atsidurčiau prie paminklo. Nustebau! Visas buvo marmurinis. Visa apačia iš vieno marmuro. Viskas gražiai nušifuota. Jokio plyselio, jokios skylutės. Nei lietus, nei smigėsa į paminklą neįjys.

Pamatas taip pat buvo marmurinis, tiksliai pilko marmuro. Tai buvo suomių marmuras. Vėliau as patyriau, kad suomiai turėjo labai kieto ir gero marmuro. Suomiai jį piaustu ir padavineja europiečiams.

Motina, manęs neradusi bažnyčioje, išbėgo į kiemą. Ji taip pat priėjo prie paminklo. Ir ji ranka paglostė, kaip ir as, lygų ir nušifuotą marmurą. Caras liepė pastatyti gražų paminklą nušautai karalaitėi, nes jis, užėmęs Rygą, norėjo su švedais gražiai sugyventi.

Jonas Jukabonis
(Būs daugiau)

— Libano prezidentas Amin Gemajel, patyręs apie maronitų vyskupo pagrobimą, tuoj kreipėsi į druzų vadovybę ir paprasė, kad pagrobtą Tyrės vyskupą paleistų.

HENRIKAS SINKĖVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

Ir staiga, pažvelgęs į Zbyškos akis, paklausė: — Ar tau Jagienkos negaila? — Tegū Dievas jai suteikia daug gero ir sveikatos! — atsakė Zbyška.

XVIII

Macka kantriai laukė kelias dienas, ar nepasieks jo kokia žinia iš Zgoželio ir ar abatas neatlys. Pagaliau jis net nusišlykštėjo šituo laukimu ir nutarė pats pas Zychą nuvykti. Viskas, kas įvyko, pasidarė be jo kaltės, bet norėjo patirti, ar Zychas nesijaučia įžeistas, nes buvo tikras, kad abato pyktis nuo šiol slėgs ir Zbyšką, ir jį.

Jis norėjo padaryti, kas buvo jo galioje, kad tą pyktį kaip nors sušvelmintų. Jodamas apgalvojo ir nutarė, kad Zgoželiuose padarys viską, kad įžeidimą sumažintų ir atstatytų vėl senus kaimyniškus santykius. Tačiau mintys jo galvoje kažin kaip nesirikiavo, ir jis nudžiugo, radęs vieną Jagienką, kuri sutiko jį senu nuoširdumu, pabučiuodama ranką, žodžiu — nuoširdžiai, nors ir buvo nusiminusi.

— O tėvas namuose? — paklausė. — Namu su, tik su abatu išvyko medžioti. Nenukus turėtų grįžti.

— O kur jis? — ba, kurioje susėdė abu tylėjo

ilgesnį laiką, paskui mergaitė pirmoji užklausė:

— Nuobodu jums vienam Bogdaniece? — Nuobodu, — atsakė Macka. — Tai jau žinau, kad Zbyška išvyko? — Jagienka tyliai atsiduso: — Žinau. Žinojau tą pačią dieną ir galvojau, kad užteks, nors tik geram žodžiui pasakyti, bet neužsuko.

— Kaip jis galėjo užsukti! — tarė Macka. — Tas abatas būtų jį pusiau perplėšęs, o ir tavo tėvas būtų nesidžiaugęs, jį išvydęs. Ji tik papurtė galvą ir atsakė: — Būčiau neleidusi jo niekam skriausti. Nors ir užgrūdintą širdį turėdamas, Macka susijaudino, pritraukė prie savęs mergaitę ir tarė: — Dievas su tavim, mergaitė! Tai liūdna, bet ir man liūdna, nes tau vienai pasakysiu, kad nei abatas, nei tikras tėvas jo taip nemylėtų, kaip as. Geriau būčiau as dėl tos žaizdos, iš kurios mane pagydei, nusibaigęs, kad tik jis būtų tavę vedęs, o ne kita.

Mergaitė užėjo tokia liūdesio ir ilgejimosi būseną, kurioje būdamas žmogus neįstengia nieko nuslepti:

— Nepamatysiu as jo jau niekada, o, jei ir pamatysiu, tai tik su Jurandaite. O kad taip galėčiau iš anksto savo akis išvertgi. Ir pakelusi priekiuostę, nusišluostė asarų pritrvinusias akis.

— Nenusimink! Išvyko, tai išvyko, bet, jei bus tokia Dievo valia, negrįš su Jurandaite.

— Kodėl turi negrįžti? — iš po priekiuostės atsišiepė.

— Nes Jurandas nenori leisti už jo mergaitės. Jagienka staiga atidengė savo veidą ir, pažvelgusi į Macką, gyvai paklausė:

— Sakė man, bet ar tas tiesa?

— Tiesa, kaip Dievas danguje.

— Kodėl?

— Kas jį žino? Kokia priesaika, ar kas, o dėl priesaikos nėra išeities. Patiko jam Zbyška, kai žadėjo padėti keršyti, bet ir tas nieko negelbėjo.

Veltui buvo ir kunigaikštienės Onos piršlybos. Nei prašymų, nei prikalbinėjimų, nei įsakymų Jurandas nenorėjo klausyti. Pasakė, kad negali. Matyti, kad yra kokia priežastis, dėl kurios negali, nes žmogus yra kietas, toks, kuris, ką pasakęs, nieko nepakeičia. To susitvardyk ir neprarask drąsos. Pagal teisybę vaikas turėjo išvykti, nes bažnyčioje prisiekė tas povą plunksnas. Mergaitė taip pat jį kaspina pridengė, parodydama, kad nori už jo tekėti, ir dėl to jam galvos nenukrito. Už tai jis privaijo, nėra ko ir kalbėti. Dievas duos, jį nebus jo, bet pagal teisybę jis jai priklauso. Zychas jį jį kreivai žiūrė, abatas net kerštuoja, man taip pat pikta, o šaltai pagalvojus — ką jis turėjo daryti? Jis išpareigojo jai, tai ir turėjo vykkti, nes yra bajoras. Bet tik tau taip pasakojau, jei ten jo vokiečiai nesulaukė, tai, kaip išvyko, taip ir grįš ne tik pas mane, senį, bet ir pas tėvą, nes tu jam baisiai patikai.

— Kur as jam patiksiu! — pasakė Jagienka, bet kartu prisiglaudė prie Mackos ir, palietusi jį alkūne, paklausė: — Iš kur žinote? Ką? Tur būt, neteisybė?

— Iš kur žinau? — atsakė Macka. — Nes mačiau, kaip jam buvo sunku išvykti. Ir dar buvo — kai nutarė vykkti, as jo klausiu: "Ar tau negaila Jagienkos?", o jis atsako: "Tegū jai Dievas duoda sveikatos, ir viso gero". Ir taip tuojau pradėjo dūsauti, tarytum kalvio dumplės būtų jį krutinėję.

— Tikrai neteisybė!... — tyliau pakartojo Jagienka, — bet pasekokite toliau...

— Kaip Dieva mald, teisybė! Tave matęs, jis jau nebesidžiaugė taip anajai, nes ir pati žinai, kad patrauklesnės ir gražesnės mergaitės visame pasaulyje nesurasi. Jis jautė tavyje Dievo valią, nebijojo, gal net labiau kaip tu jame.

— Bijok Dievo! — sustūko Jagienka.

Ir pagalvojusi, ką ji buvo pasakiusi, vėl pridengė rankovę išraudusį kaip obuolį veidą, o Macka nusišluokė, perbraukė ranką per ūsus ir tarė:

(Būs daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINIK

SKAITYTI DIENRASTI "NAUJIENOS"

K. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel: 562-2727 arba 562-2728

TEL 232-8553

Service 855-4506, Page 04058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA korteleles.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8062

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5796

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS

Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.

Vedėja — Aldona Daukus
Telefi: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTIS
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Vilniaus laidos iš WCEV stoties,
danša 1350 AM
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
14 WTS stoties. 1110 AM danša
2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629
Telefi. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Pensininkų 5-gos narių
pobūvis - susirinkimas įvyks gegužės
25 d., trečiadienį, 1 val. 30 min. p.p.
Saulių Namuose, 2417 W. 43rd Street.
Bus meninė programa, šilti užkandžiai
ir loterija. Įėjimo aukšta — \$4.
Nariai yra prašomi atnešti kokią daiktą
dovanų paskirstymui. Valdyba

Chicago's Liet. Suvalkiečių Draugijos
pusmetinis narių susirinkimas įvyks
penktadienį, gegužės 27 d., 6 val.
vak., Vyčių salėje, 2455 West 47th St.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes
yra daug svarbių reikalų aptarti. Po
susirinkimo bus vakas. Valdyba

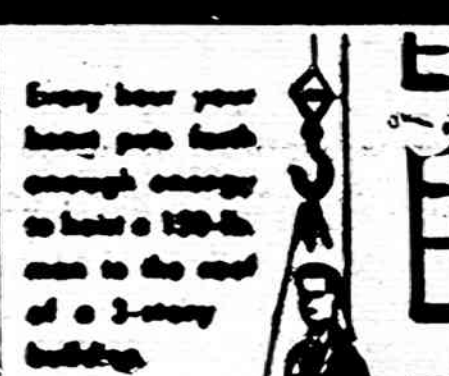
ISRADEJAS

— Kuo užsiima jūsų vyras?
— Jis yra išradėjas.
— Oho, ką gi tokio jis išrado?
— Kas vakarą pasivėlinęs su-
randa vis naują pasiteisinimą.

TEATRE

Kasierius. — Visi bilietai iš-
parduoti. Yra dar kelios stovinčios
vietos.
Svečias. — Gerai, duokit man
dvi ir abi krūvoj.

KNOW YOUR HEART

HELP YOUR HEART FUNCTION

HELP YOUR HEART

VACLOVAS BIRŽISKA

LIETUVIŠKOSIOS KNYGOS KELIAS

(Iš V. Biržiškos raštų)

(Tęsinys)

XVIII a. sąlygos lietuviškoms knygoms leisti Maž. Lietuvoje buvo daug palankesnės. Iš vienos pusės, pakilus bendram raštingumui, kartkartėmis ir privačius leidėjus spausdino lietuviškas knygas, tikėdamiesi iš jų pelno gauti. Tačiau daugiausia čia nusiųrė pačios Prūsijos valdžios politika. Dėl karų ir marų nusiaubta šio šimtmečio pradžioje Mažoji Lietuva žymia dalimi buvo kolonizuota, iš vakarų čia atgabenus daug svetimų elementų, kuris buvo išsklaidytas tarp lietuvių, bet kuris, ypač pradžioje, buvo ūkiškai nepajėgus, negalėjo prilygti vietos lietuviams, ir dėl to vietos administracija noromis nenoromis turėjo susirūpinti ir lietuviams, nuo kurių ekonominio ir iš dalies kultūrinio pajėgumo priklausė ir krašto ekonominė ateitis. Kita vertus, per visą šį amžių visa Prūsija buvo verčiama griežtai policine valstybe. Ši reforma kėlė reikalingą kreiptis į pačią liaudį, o jai vokiškai nemokant, patys įvairūs valdžios įsakymai, įstatymai ir skelbimai, turėjo būti skelbiami ir lietuviškai. Pagaliau, atsiradus čia daugeliui lietuviškai nemokančių ir vien vokiškai ar prancūziškai kalbančių kolonistų, patys vietos kunigai pabūgo, kad, lietuviškam elementui visai išnykus, jie patys nustos tos privilegijuotos padėties, kurią jie turėjo, mokėdami

lietuviškai kalbėti, nes tik lietuviškai kalbantieji kunigai buvo skiriamieji ir daug pelningesnes lietuviškas parapijas. Ir jie, be kitko, su didžiausiu uolumu pradėjo rūpintis ir lietuvių tikybines literatūros gaivinimu. Dėl visų tų priežasčių lietuvių kalba išspausdintų XVIII a. raštų skaičius yra palyginti gana didelis: iš viso, imdami kartu ir valdžios lietuviškus įsakymus, jų turime ligi 150; bet ir be tų įsakymų, kurie negali būti laikomi knygomis, vis dėlto išspausdintų knygų skaičius buvo daug didesnis, negu XVII a. O prie tų knygų paruošimo dirbusių asmenų skaičius irgi buvo nemažas; nes žymi jų dalis buvo kolektyvinis darbas. Vadinamojo Lysijaus katekizmo tekstą nusistatė, dirbo apie 60 kunigų. Šis katekizmas, 1719 m. paruoštas, buvo išspausdintas 1722 m. Keliolika asmenų pritraukta prie 1727 m. Naujojo Testamento ir 1735 m. visos Biblijos vertimo. 1755 m. Biblija buvo dar kartą perredaguota. 1705 m. buvo išleista šuterio perredaguotas giesmyno leidimas, jau žymiai pažeistas 1732 m. ir visai kitaip sutvarkytas 1753 m. Šio paskutiniojo leidimo buvo dar keli nepakeisti pakartojimai. 1736 m. oficialusis giesmynas susilaukė ir rimto konkurento, Glozeriui su Berendu išleistas "Kėlas nobažnas giesmes". Ir šis giesmynas buvo padidintas ir keletą kartų perspausdintas, kol 1733

m. buvo sulietas su oficialiuoju. Apie 1760—1780 m. buvo išleisti ir keli trumpi, po keletą giesmių, individualiai atskirų kunigų paruošti giesmynėliai, o 1780 ir 1791 m. G. Ostermejeris savo darbu ir iniciatyva išspausdino dviejų dalių giesmyną, kurio pagrindą sudarė smarkiai perredaguotos ir ištaisytos oficialiojo giesmyno giesmės. Dėl šių giesmynų iškilo pirmoji lietuvių literatūrinė polemika, trukusi keletą metų. Joje Ostermejerio priešams vadovavo broliai Milkės. Dėl tos polemikos ir pats giesmynas buvo pasmerktas ir subotuotas. Pagaliau buvo išleista ir keletas populiarių askečių knygų, skiriamų jau ne kunigams ir ne bažnyčioms, kaip daugumas anų knygų, bet liaudžiai skaityti. Antratiek buvo parašyta, bet neišspausdinta.

Tačiau būdingiausia Maž. Lietuvos XVIII a. raštai yra stausis pasaulietinės lietuvių literatūros iškilimas. Tiesa, žymiausias raštai Donelaičio, Šimpenigio, Milkės nebuvo išspausdinti, tik išliko rankraščiai ir tuo būdu knygų produkcijos nepadidino, bet jau ir anuo laiku iš dalies buvo daug kam žinomi ir kitiems turėjo įtakos. Donelaičiui tepavyko išspausdinti tik vieną savo prozinį darbą, 1769 m. "Gromatą Gaspadoriaus Būrams apie ganyklų perdalijimo naudą", kuris tačiau greitai buvo visiškai dingęs ir tik šio karo metu tesurastas. Susidomėjimą lietuvių kalba ir jos taikymu literatūrai iš dalies sukėlė XVIII a. pradžioje parašytieji polemikai M. Moerlino raštai, kurie sukurstė J. Sulco 1706 m. išspausdintą lietuvišką "Ezopo pasakėčių vertimą". Bet tai buvo ir vienintelis tos rūšies darbas, išleistas per visą XVIII a. Tačiau kilusi polemika dėl Moerlino raštų privertė kitus rimčiau susirūpinti ir bendrais kalbos klausimais, ir iš to susidomėjimo, be kelių rankraščių likusių žodynų, atsirado 1730 m. pirmasis Maž. Lietuvos Hako išspausdintas lietuvių kalbos žodynas, o paskiau Ruigų, tėvo ir sūnaus, žodynas, gramatika ir studija apie lietuvių kalbą, išleisti 1747 m. Iš dalies tie darbai buvo pakartoti Milkės 1800 m. ir A. Krausės 1834 m. O j šio amžiaus pabaigą, 1791 m., lietuvių kalbos gramatiką buvo išspausdinęs ir G. Ostermejeris. (Bus daugiau)

PIRKITE JĄ TAUPYMO ŠONUS

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED SET BY THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, IL 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

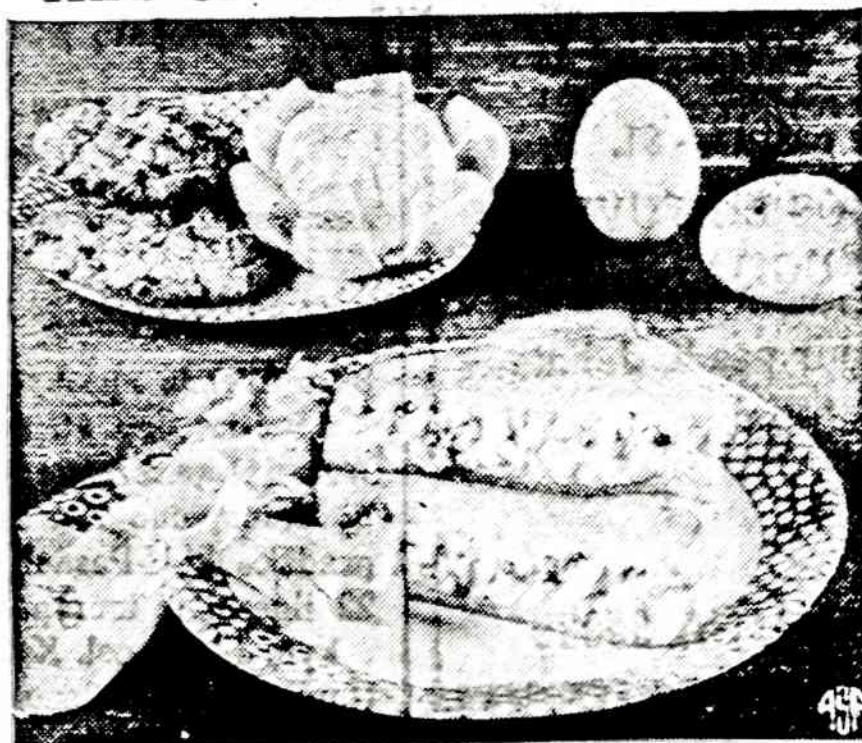
VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Golden Egg And Cheese Salad Sandwiches

Fuel up your hungry back-in-school kids with a nutritious lunch of Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches. The filling is economical and easy-to-do because it relies on hard-boiled eggs.

Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches

4 hard-cooked eggs, chopped	1 tablespoon chopped pimiento, optional
1/2 cup shredded Cheddar cheese	1 teaspoon prepared mustard
1/4 cup mayonnaise or salad dressing	1/4 teaspoon Worcestershire sauce
1 tablespoon snipped parsley or parsley flakes	1/4 teaspoon salt
	8 slices bread
	Softened butter

Combine all ingredients except bread and butter. Spread 4 slices of bread with about 1/3 cup egg salad mixture each. Top with remaining bread. Butter outside of sandwiches. Grill in skillet or on griddle over medium-high heat until golden brown. Turn and brown other side.

*HARD-COOKED EGGS: Put eggs in single layer in saucepan. Add enough tap water to come at least 1 inch above eggs. Cover and quickly bring just to boiling. Turn off heat. If necessary, remove pan from heat to prevent further boiling. Let eggs stand covered in the hot water 15 to 17 minutes for large eggs. (Adjust time up or down by about 3 minutes for each size larger or smaller.) Immediately run cold water over eggs or put them in ice water until completely cooled.

To remove shell, crackle it by tapping gently all over. Roll egg between hands to loosen shell, then peel, starting at large end. Hold egg under running cold water or dip in bowl of water to help ease off shell.

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — "MEMORIAL DAY"

Sekmadienį, gegužės 29-tą dieną, 1983 metais

CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE

Ivyks išpūdingos apeigos

Išgyiai 11-tą valandą ryto, nuo kapinių steigėjų paminklo prasidės eiseną ir žygius iki paruoštos estrados. Eisenai ir daliai programos dūdy orkestrą paruošė ir vadovaus Petras Zaluba.

- Amerikos Legionierių Dariaus-Girėno Postas Nr. 271 ir Moterų Auxiliary Unit Nr. 271 dalyvaus eisenoje ir pagerbs karuose žuvusius karius.
- Meninę programą dalį išpildys operos solistai — Margarita ir Vaeļovs Monka, akompanuos muzikė Marija Mondeikaitė-Kutz.
- Pagrindines kalbas pasakys dr. Kazys Bobelis (VLIKO pirmininkas) ir Lietuvos vice-konsulė Marija Kiauchienė.

DĖMESIO, NETURINTIEMS AUTOMOBILIŲ! Lygiai 9-tą val. ryto nuo Ridiko koplyčios (33rd Pl. ir Halsted St.) išeis Valley Transit autobusas ir sustos sekančiose vietose: prie Dariaus-Girėno salės, 4416 S. Western Ave., ir Marquette Hall, 69th ir Western Ave., Marquette Parke, ir be kitų sustojimų nuveš iki Tautinių kapinių. Atgal į Čikagą nuo kapinių vartų išeis 3-tą valandą po pietų. Kaina į abi puses \$3.00. Būkite laiku nurodytose vietose.

Visus lietuvius kviečiame dalyvauti ruošiamose apeigose.
Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

8201 S. Kean Ave. Justice, Ill. 60458 Tel. 458-0638

Prašome visus dalyvius pavaikšioti po šias gražias kapines, apžiūrėti puikius paminklus, prisiminti savo artimuosius. Norint pasirinkti vietą savam sklypui, kapinių pareigūnai suteiks jums pageidaujamy informaciją.

nas loterijai įteikti valdybos narams. Valdyba

— Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencija prasidės šį šeštadienį 9.30 val. ryte šaulių Namuose — 2417 W. 43rd Street. Konferencija yra atvira. Kviečiame dalyvauti. 7 val. vakare svečiams ir konferencijos atstovams bei dalyviams rengiamas pobūvis-vakarienė su menine programa. Įėjimas auka \$10.00. Praneškite telefonu 523-8330 arba 523-3506.

HOWARD HUGHES NASLĖ GAUS PINIGŲ

BEVERLY HILLS, Calif. — 54 metų artistė Terry Moore, išteklėjusi už milijonieriaus Howard Hughes 1949 metais keliviniame laive, įrodė, kad tos vedybos niekad nebuvo panaikintos, todėl ji išsiderėjusi iš H. Hughes šeimos 8 skaitmenų dalį. Josios reikalą gynė advokatas Arthur Leeb. Jis tvirtina, kad susitarta dėl sumos ir pasirašyti dokumentai, bet nepasakė, kokia ta suma bus.

Advokatai nustatė, kad Howard Hughes paliko 19 giminaičių, kuriems priklauso dalis jo palikimo. Hughes turėjo paruo-

šęs testamentą projektą, bet jis nebuvo tinkamai baigtas, todėl teismas pripažino, kad testamentas nepaliko. Dabar teismas jau žino, kad jojo turlą turės padalyti 19-kai giminų, bet pirma turės išmokėti mokesčius. Buvusi žmona jau paskelbė, kad ji gaus 8 skaitmenų sumą.

• Skrendant nuosavu lėktuvu, Winnie Mae, Willey Post atliko pirmąjį ir vienintelį aplink pasaulį skridimą 1933 metais.

• Amerikos dolerio dydis buvo pradėtas mažinti 1928 m., ir buvo mažinamas ligi pasiekė vieno trečdaliao jo buvusio didumo.

• JAV turi daugiau radijų negu visas pasaulis.

TRIAMINIC SYRUP OR TRIAMINIC-12 TABLETS FOR ALLERGY RELIEF THAT'S NOTHING TO SNEEZE AT

© 1982 Dorsey Laboratories, Division of Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.
KNYGA IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

- Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraščio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00
- Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
- Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo maldoma.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Zeme — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. rūšys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francisco, Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų. Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas, savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel. 436-7878

CUSTOM BUILT BRICK TRI-LEVEL

in exclusive section — located on golf course & pond. 2 stone fireplaces. Finished basement. All oak floors & trim. Many extras. Must see to appreciate. \$220,000. Call after 4 985-2959

3859 West 66th St.
3 bedrooms. 2½ brick garage — full finished basement. \$66,900.
Call Nizer 735-4688 or 767-6161

MISCELLANEOUS Įvairūs dalykai

STEVE ROOFING
SEAL COATING & ALSO
BLACK TOP.
30% DISCOUNT
Call 451-0655

JOHN GIBAITIS

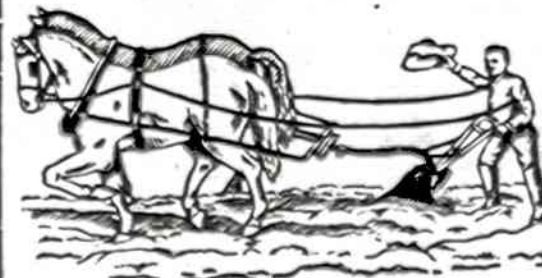
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

Kaip SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano ŠULCiaus — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduos" šleista knyga su legalistikomis normomis. Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turto Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI!
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laisrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių švėktimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapella, Agent
3208½ W. 95th St.
Evers, Park, Ill.
60442 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir **V. BRIZGYS**
Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Thursday, May 26, 1983

TRUMPAI

★

Elzbieta Petkūnas, iš Marquette Parko, Chicagoje, per adm. Kristiną Austin, pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir pridėjo \$55 Naujienų paramai.

Sirdingai dėkojame už šią ir nuolatinę paramą.

C. Repšys, iš Montreal, Que., Canada, rašo:

"Naujienų darbuotojams — Jau ratas apsisuko visų metų laiko. Aš turiu jus aplankyti su prenumerata ir mažu virš jos likučiu-auka, kuri jums yra labai reikalinga spaudos žodžiui skleisti".

Ačiū už \$35 spaudos paramą.

Sekantieji skaitytojai pratęsė prenumeratą metams ir pridėjo Naujienų paramai:

Po \$15 — Bruno Matelis, iš Brighton Parko; M. Milkeraitis, iš Oak Lawn, Ill., ir J. Pilmonas, iš Hickory Hills, Ill.;

po \$10 — Stanley Bakutis, iš St. Petersburg, Fla., ir Antanas Macionis, iš St. Petersburg Beach, Fla.;

po \$5 — Stasys Matulis, iš Brighton Parko; J. Paliulis, iš Marquette Parko; A. Povilauskas, iš Ancaster, Ont., ir J. Sidlauskas, iš Marquette Parko. Dėkojame visiems.

— Inž. Anthony Rudis kalbės tema "Lietuvių Krikščionių Demokratų uždaviniai Jungtinėse Amerikos Valstybėse" šį šeštadienį 3 val. po pietų LKDS konferencijoje šaulių Namuose.

Kviečiame atsilankyti ir išklausti mūsų visuomenės veikėjo paskaitą.

— Čikagietis muzikas Petras R. Aglinskas savo kompozicijos kūrinį "Karnyzas Paneling" laimėjo muzikalinį konkursą Northwestern universiteto su-ruoštoje varžybose. Jo kūrinį N.W. universiteto simfoninis orkestras išpildys š.m. birželio mėn. 5 d. 8.15 val. vakare Pick-Staiger Concert Hall, 1977 Sheridan Rd., Evanston. Įėjimas laisvas.

— Gegužinė-pikniką gegužės mėn. 29 dieną 12 val. Vyčių sodelyje, 2455 W. 47 gatvė, rengia R. LB-nės Marquette Parko apylinkė. Skanūs užkandžiai. Gintaro orkestras.

Visi kviečiami linksmai laiką praleisti. Nariai prašomi dova-

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608